



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**
Юридичний інститут
Кафедра політичних технологій

БИЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософських та політичних наук

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**
Кафедра політичних наук і права

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ**
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра державного будівництва та місцевого самоврядування

ПОЛІТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
22 лютого 2024 р.
Полтава**



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам(ів) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (ЕАСЕА). Ні Європейський Союз, ні ЕАСЕА не можуть нести за них відповідальність

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ХАРАКТЕР МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	
ЧУБУР НАТАЛІЯ	211
ДЕЯКІ ЗАУВАЖЕННЯ ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТЬ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЇЗАЦІЇ	
ШКОРУТА ІВАН	214
СЕКЦІЯ 5. РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ	220
АНАЛІЗ СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ВЛАДИ	
БОНДАРЕНКО СНИЖАНА	220
ВЛАДА НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
ГАРУС ВЛАДИСЛАВ	224
РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА КРИЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНИХ СУБНАЦІОНАЛЬНИХ ПОРІВНЯЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
ГНАТЮК ВОЛОДИМИР	227
МІСЦЕВІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
ЄРМАКОВ В'ЯЧЕСЛАВ	230
ВПЛИВ ПРАВИХ ПОПУЛІСТІВ НА ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОЦЕСИ В ЦЕНТРАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ	
ЗАПОРОЖЕЦЬ ОЛЕКСАНДР	233
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ	
КАЛІНІЧЕНКО ЗОЯ	235
РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ	
КОВАЛЕНКО АРТУР	240
ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У РЕГІОНАХ (НА ПРИКЛАДІ БНАУ)	
МЕЛЬНИК ЛЮДМИЛА	
ГРЕК ІРИНА	243
УКРУПНЕННЯ РАЙОНІВ ЯК СКЛАДОВА РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	
МІЩЕНКО АНАСТАСІЯ	246
МІСЦЕВА ПУБЛІЧНА ВЛАДА: ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ	
НЕКРЯЧ АНАСТАСІЯ	250
СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ 258	
ОРДІНА ЛАРИСА	258
РОЛЬ БІЗНЕСУ У МІСЦЕВОМУ РОЗВИТКУ	
ПАЛАНІЦЯ МИКОЛА	261
ДІЯЛЬНІСТЬ ЛОКАЛЬНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
ТИМЧЕНКО МИХАЙЛО	265

СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Ордіна Лариса,

кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри філософських та політичних наук
Білоцерківського національного аграрного університету
м. Біла Церква, Україна

Larisaordina@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-4127-6225>

Сьогодні процес регіоналізації в Україні є предметом дослідження в політологічній, соціологічній, історичній та філософській літературі. Насамперед до питання регіоналізації звертаються геополітики, соціологи та економісти, оскільки це явище тісно пов'язане з глобалізацією та змінами в соціальній, політичній та економічній сферах.

Регіональні дослідження в Україні проводяться в різних аспектах: геополітичному (в контексті глобалізації та регіоналізації), соціологічному (аналіз діяльності окремих соціальних груп), історичному та регіонально-історичному (опис особливостей життя конкретного регіону) та демографічному (вивчення питань розселення населення, розподілу трудових ресурсів, характеру та динаміки міграцій). Хоча це далеко не повний перелік напрямів регіональних досліджень, останнім часом намітився ще один важливий елемент – регіональна культура.

В широкому розумінні культура трактується в наш час багатьма вченими як процес і наслідок людської діяльності (І. А. Зязюн, Ю. Л. Афанасьєв, О. М. Отич, Г. М. Падалка та ін.). Такий підхід дозволяє включити у сферу культури всі види людської діяльності: матеріальну і духовну діяльність в усіх формах її прояву. Специфіка досліджень регіональної культури полягає у значному перетині з історико-культурними дослідженнями, які зосереджені на виявленні культурних традицій, вкорінених у повсякденному житті окремих народів та груп, історії відкриття та використання окремих артефактів, а також біографічних фактів окремих постатей регіональної історії. На наш погляд, найбільш продуктивними сьогодні є дослідження у сфері наукової, освітньої та естетичної діяльності людей, які проживають у конкретних регіонах України.

Існує поняття «культура регіону» і поряд з ним – «регіональна культура». Культура регіону – це географічно (просторово) фіксована культура, яка передає основні цінності національної культури, але відрізняється лише специфікою повсякденного життя і характером побуту (базується на певних соціологічних та культурософських традиціях). Регіональна культура є одночасно варіантом загальнонаціональної культури, самостійним явищем з власними закономірностями розвитку та логікою історичного існування. Її відрізняє наявність власного набору функцій (світоглядно-пізнавальна, регулятивна, ціннісно-орієнтаційна, інтегративна, комунікативна), продукування певної системи суспільних відносин, власний тип індивідуальності та здатність впливати на національну культуру в цілому. Диференціація поняття ґрунтується на розумінні того, що існують форми і механізми, які трансформують культуру регіону в регіональну [1].

Ґрунтуючись на історичних традиціях, регіональна культура, як специфічна форма суспільного буття в певних просторових координатах, формує систему цінностей та створює особливий тип особистості. У просторово-часових координатах вона формує особливий спосіб життя на певній території, який надає єдності мешканцям і формує особливу регіональну ідентичність. Для того, щоб зрозуміти власну ідентичність, необхідно усвідомити одне символічне ядро, яке виступає єднальним принципом для мешканців певної соціальної спільноти. До символів, які репрезентують певну спільноту і виступають знаком її єдності належать артефакти, зафіксовані в географічному просторі (фортеці, храми, різні типи поселень, адміністративні та економічні інституції); людські типи, зафіксовані в соціальному просторі (риси особистості, які знаходились у певних історичних умовах на даній території); суспільні символи, зафіксовані в духовному просторі, що репрезентує регіон [2].

Процес символізації життєвого простору є умовою існування суспільства як єдиної системи. Це необхідна умова комунікації, в процесі якої відбувається своєрідна диференціація життєвого світу на «своє» і «чуже». Результатом цієї символічної діяльності є формування мови як свідчення завершеного духовного

освоєння життєвого простору. Регіональна культура характеризується формуванням особливих мовних форм (мовлення, лексика, синтаксис), які здатні максимально точно описувати дійсність і фіксуються в діалектах.

Дослідження регіональної культури як структуро творчого елемента культури дозволяє визначити її складові: історико-когнітивний, аксіологічний, етнокультурологічний, соціопсихологічний, політико-економічний компоненти.

Історична складова досліджень регіонів України пов'язана з осмисленням рушійних сил історії держав і політичних систем, тому в даний час акцентується увага на аналізі мікро спільнот, локальних явищ, що входять до контексту світової історії необхідним складовим елементом. Регіональна культура продукує певну систему цінностей, що створює умови для самоідентифікації людей і виступає формою самосвідомості регіону. Етнокультурологічний компонент регіональної культури передбачає розгляд культури окремих етнічних груп (мова, релігійні вірування, обряди, традиції), які проживають на певній території та процеси міжкультурної взаємодії етносів. Основу соціально-психологічного компонента складає регіональна ідентичність, що впливає на формування регіональної самосвідомості. Політико-економічний компонент – своєрідний стрижень регіональної культури. Його основу складають фактори адміністративно-територіального поділу, статусу території, що дозволяють проаналізувати систему органів соціального управління, різних політичних партій та організацій та їх роль у житті регіону, а також стан економіки, інтеграційні та дезінтеграційні процеси, що відбуваються в регіоні та обумовленість внутрішньо регіональними та загальнодержавними проблемами розвитку, культурна взаємодія окремих політичних та економічних систем, що склалася в даному регіоні.

Отже, регіональна культура є варіантом національної культури, стає способом життя людей, які живуть на конкретній території. Важливим фактором існування місцевої громади є усвідомлення себе як члена певної спільноти у своїй єдності, ідентифікація себе з певною територією, яка визначається не лише

виробничими зв'язками, а й переданими цінностями, що сприймається як домінуючий фактор.

Джерела та література

1. Скотна Н. В. Українська регіональна розколота цивілізація: філософсько-історичний дискурс. *Стосунки Сходу та заходу України: минуле, сьогодення та майбутнє* : матеріали Всеукр. конф., м. Луганськ, 25–26 травня 2006 р. / наук. ред. І. Ф. Кононов. Луганськ : Знання, 2006. С. 99–108.
2. Ярошенко Т. Регіональна типологія світової культури. *Лекції з історії світової та вітчизняної культури* : навч. посіб. / за ред. А. Ярися та В. Мельника. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : Світ, 2005. С. 97–103.

РОЛЬ БІЗНЕСУ У МІСЦЕВОМУ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Паланиця Микола,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності Публічне управління та адміністрування Херсонського національного технічного університету
м. Херсон, Україна

2013kolya@gmail.com

Науковий керівник – **Губа Марина,**
кандидат економічних наук,

доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету
м. Херсон, Україна

gubamarina16@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-6624-9074>

Трансформаційні процеси економіки, діджиталізація та цифровізація формують нове сучасне технологічне середовище. Основними гравцями всіх трансформаційних процесів української економіки виступає влада, бізнес і місцева громада. Зі сторони бізнесу – це надавачі різних послуг, а з боку місцевої громади – споживачі цих благ, а соціально-регулюючий та нормативно-законодавчий вплив відводиться владі. Місцевий бізнес напряму підтримує економіку, долучається до процесу розбудови інфраструктури, створює робочі місця. Розвиток сучасних технологій встановлює певні вимоги до яких потрібно